

POLSKA TRACI WIELKĄ KOPAL- NIĘ WĘGLA

DELEGAT WŁOSKI I AN-
GIELSKI ODDALI GŁOS
NIEMCOM

BERLIN, 17 czerwca. (Poczta.) — Według wiadomości z Wrocławia, Komisja delimitacyjna dla Górnego Śląska rozstrzygnęła w sobotę sprawę przynależności kopalni Delbruecka, przysługując ją Niemcom. Za oddaniem szczytów tej kopalni Niemcom, przeciwko komisarzowi niemieckiemu głosowali także komisarz angielski i włoski. Według informacji niemieckich, decyzja przyczyniła dla Niemiec spowodowana została głównie opinią profesora wyższej szkoły górniczej w Madrycie Fabrycego, któremu Komisja delimitacyjna powierzyła w swoim czasie zaopiniowanie tej sprawy.

4 marynarzy zabitych, a 4 rannych skutkiem eksplozji

NEWPORT, R. I., 30 czerwca. — Na torpedowcu Williamson nastąpiła eksplozja w dziale maszyn skutkiem której 4 marynarzy zostało zabitych, a 4 ciężko rannych. Torpedowiec o własnych siłach powrócił do portu w Newport. Ranni zostali odesłani do szpitala a zabici do kosztowni. Przyczyna eksplozji nie ustalona.

17 pikiet strajkowych zostało aresztowanych

BOSTON, 29 czerwca. — Po między telefonistkami strajkierkami pikietującymi biura telefonów, a policją doszło do starcia. Jedenastu telefonistek zostało aresztowanych. Strajk telefonistek przybrał największe rozmiary w Providence, Central Falls, Worcester i Springfield — gdzie, większą część operatorów porzuciła pracę.

Zaburzenia strajkowe w No- wej Szkocji

SYDNEY, N. S., 30 czerwca. — Wśród 4000 strajkujących robotników w tutejszych stalowniach przyszło do gwałtownego wzburzenia. Policja nie mogąc dać sobie rady ze wzburzonymi strajkierkami, zawezwała pomocy wojska. Na miejsce wypadku przybył oddział z 250 żołnierzy. Strajkierzy na wiadomość o przybyciu wojska zaprzestali jeszcze głośniejsze postawki, tak, że zachodzi obawa groźnych rozruchów. Lamajstracy sprowadzeni przez kompanie, widząc groźną postawę strajkierów, wynieśli się szybko z obrębu stalowni, zanim jeszcze przybył oddział wojska.

Strajk zamykający ulicę w Paterson, N. J.

PATERSON, N. J., 30 czerwca. — Oddział zamykający ulicę w Paterson, N. J. wyszedł na strajk, domagając się podwyżki zapłaty jednego dolara na dzień. Władze miejskie początkowo okazywały skłonność do polubownego załatwienia żądań strajkierzy. Na wyznaczony czas do układu przyszedł delegat zamykający, a przedstawiciele władz miejskich wcale się nie stawili. Wśród zamykających ulic powstało gwałtowne oburzenie na urzędników miejskich za lekceważenie pracowników miejskich.

DZISIAJ!

Stosownie do zapowiedzi na wiecu w Donna Narodowym, który się odbył dnia 25-go czerwca, zwołujemy zebranie dla wyboru stałego Komitetu funduszu im. Piłsudskiego. — Zebranie rozpocznie się punktualnie o godzinie 8-jej wieczorem. Obywatele i obywatelki sprawie oddanych prosimy o przybycie. Kto nie złożył datka na wiecu może to uczynić na zebraniu.

F. Poplawski, S. Dzierżek, J. Wojtaszek.

WYSPY FILIPI- NY NAWIEDZONE HURAGANEM

MIASTO POD WODĄ, ŁO-
DZIE UŻYWANE DO
JAZDY PO ULICACH

MANILA, 30 czerwca. — Wyspy Filipiny nawiedził straszliwy huragan (tajfun) zalewając olbrzymimi falami wód morskich wszy stkie wybrzeża. Stolica wysp filipińskich Manila znajduje się pod wodą. Po ulicach miasta krąży lód. Pałac gubernatora Wood zalany wodą na wysokości półtora stopnia. Gubernator Wood, który powracał do domu po inspekcji jednej z przyległych wysp, zmuszony był zatrzymać się za miastem z powodu zalania swego pałacu.

Dziennikarze amerykańscy opuszcili Rosję

WIEDŃ, 30 czerwca. — Korrespondenci 4 wielkich piśm amerykańskich opuścili ostatecznie Rosję, wskutek tego, że rząd Sowiecki zaprowadził surową cenzurę ich depesz, wysyłanych z Rosji sowieckiej.

Francja wyznacza 211 milio- nów franków na rolnictwo

PARYŻ, 29 czerwca. — Parlament uchwalił wczoraj sumę 211,000,000 franków na wykupowanie i powiększenie floty lotniczej. Ostatnia suma wyznaczona na lotnictwo wynosiła 60 milionów franków i w ostatniej chwili została powiększona do 211 milionów. Uchwała parlamentu odnosi się do lotnictwa do lat 1924 wywołana w Europie wielkie zainteresowanie.

Zamordowanie przywódcy so- cjalistycznego w Hiszpanii

GIJON, Hiszpania, 30 czerwca. — Oczekiwanej nocy został zamordowany Leon Meana, prezes związku socjalistów miejscowych.

REPUBLICI BOLSZEWICZKIE BOJKOTUJĄ SZWAJCARJĘ

MOSKWA, 30 czerwca. — Ogłoszono tutaj, że republiki sowieckiej Ukrainy i sowieckiej republiki zakaukaskiej przyłączyły się do bojkotu bolszewickiej Rosji przeciw Szwajcarii za zamordowanie bolszewickiego delegata Woroszyłowa.

WIADUKTY KOLEI GÓRNEJ CHWIEJĄ SIĘ JAK KOŁYSKA

Major miasta zarządził inspekcję wszystkich wiadukto-
w kolei górnej

NEW YORK, 30 czerwca. — Wiadukty kolejowe górnej kolei w New Yorku i Brooklinie, które już tak znaczną część mieszkańców metropolii, znajdują się w złym stanie, jak to stwierdziła ostatnia katastrofa na kolei górnej w Brooklinie, skutkiem której 9 osób zostało zabitych, a 30 ciężko rannych. Na skutek zarządzenia majora miasta Hylana została wyznaczona specjalna komisja do zbadań wytrzymałości wiadukto-
w kolejowych. Władze miejskie otrzymują wiele listów z doniesieniami od obywateli, że tory kolej górnych w

DZISIAJ!

Stosownie do zapowiedzi na wiecu w Donna Narodowym, który się odbył dnia 25-go czerwca, zwołujemy zebranie dla wyboru stałego Komitetu funduszu im. Piłsudskiego. — Zebranie rozpocznie się punktualnie o godzinie 8-jej wieczorem. Obywatele i obywatelki sprawie oddanych prosimy o przybycie. Kto nie złożył datka na wiecu może to uczynić na zebraniu.

F. Poplawski, S. Dzierżek, J. Wojtaszek.

DO BIEGUNA
Donald McMillan udał się ponownie na północ celem zbliżenia biegun. W jego towarzystwie znajduje się pilot polarny

Rzym.-kat. ksiądz O'Brien roztruo- nił 200,000 parafjalnych pieniędzy

Adwokat twierdzi, że ksiądz ma prawo rozporządzać pie-
niędzmi bez wiedzy parafjan. — Ks. O'Brien padł ofiarą oszustów, którzy mu sprzedawali bezwartościowe akcje

WASHINGTON, D. C., 30 czerwca. — Z przebiegu procesu przeciw księdzu O'Brien, byłemu proboszczowi rzymsko katolickiej parafii irlandzkiej św. Piotra i Pawła w Washingtonie przez osoby posiadające nuty podpisane przez księdza O'Brien, okazało się, że ks. O'Brien rozdawał olbrzymią sumę pieniędzy parafjalnych i własnych na spekulacje finansowe. Wpłynęły agencji akcyjne do tego stopnia usidliły bogatego księdza, że ten nie zauważył bankructwa, dopiero wtedy, gdy właściciele not podpisanych przez niego nie otrzymujące pieniędzy, poczęli mu grozić skargą.

Obawiając się skandalu ks. O'Brien zapłacił noty pięciomilionowymi z kasy parafjalnej. Mimo zasobnej kasy parafjalnej — ksiądz O'Brien nie był w stanie zapłacić wszystkich swoich dłużników. Właściciele niepalonych not zaskarżyli ks. O'Brien'a do sądu za odzyskanie swoich pieniędzy. Podczas rozprawy sędzia prowadzący zapytał oskarżonego księdza, dlaczego puszczał się na spekulacje finansowe, używając w tym celu nie własnych, ale parafjalnych pieniędzy. Adwokat oskarżonego Abbatuchio w odpowiedzi na pytanie sędziego oświadczył, że ksiądz O'Brien miał prawo rozporządzać pieniędzmi parafjalnymi bez wiedzy parafjan, którzy zupełnie nie mają żadnej z tego powodu pretensji do ks. O'Brien'a.

Oskarżony uzupełnił oświadczenie nie adwokata przedstawiając kopie tytułów należących między innymi wielkiej firmy w zachodniej Virginii, którą przepisał na własność parafji, aby wynagrodzić straty poniesione przez użycie pieniędzy parafjalnych. Wobec tego, że komitet parafji nie podnosił pre-

tensji przeciw księdzu O'Brien — sędzia sprawę wytrzącił ze sądu, polecając oskarżonemu jedynie wypłacić noty na sumę 4,000 do łarów, podpisanych przez księdza O'Brien.

W kołach przyjaciół księdza, zabrano natychmiast odpowiednią sumę i noty pokryły. Ksiądz O'Brien jest 80-letnim mężczyzną i przez niedołężność naturalną w jego wieku padł ofiarą oszustów spekulacyjnych, którzy dla pozyskania zaufania księdza udawali gorliwych parafjan.

Strajk robotników cemen- towych w New Yorku trwa w dalszym ciągu

NEW YORK, 30 czerwca. — (Głosząca wczoraj wiadomość o załamaniu strajku robotników cementowych, którzy mieli otrzymać zapłatę przez siebie podwyżkę, nie dziwnie i powrócić do pracy, okazała się mylna. Wgłód nie została podpisana. Robotnicy w dalszym ciągu trwają na strajku.

Murarze w St. Louis otrzy- mują po \$14 dziennie

ST. LOUIS, Mo., 30 czerwca. — Unia murarzy ogłosiła tutaj, że zwyciężyła w walce o \$14 za 8-godzinny dzień pracy. Jest to najwyższa płaca, jaką się płaci w Stanach Zjednoczonych za podobną pracę.

Druga łódź z robotnikami z okrętu Trevesa uratowana

LONDYN, 30 czerwca. — Druga część załogi okrętu „Travessa”, który zatonił przed kilkunastu dniami na Oceanie Indyjskim została uratowana; jak donosi telegram nadesłany do właścicieli okrętu z wyspy Mauritius. O uratowaniu pewnej części załogi, złożonej z 16 marynarzy i kapitana donosiliśmy wczoraj.

Przedstawiciel rządowy po- średniczy w załatwieniu strajku krawców

SPRINGFIELD, Mass., 30 czerwca. — Delegatka rządu federalnego Anna Weinstock przybyła zeszłej nocy do Springfield, by doprowadzić do porozumienia w fabryce Asinof & Sons Mfg. Co. Delegatka rządowa wysłuchała żądań obydwojch stron, zanim sąd wyda kompanii rozkaz sądowy przeciw robotnikom usiłującym groźbami zmusić kompanię do uległości.

Przedstawiciele robotników oświadczyli delegatce rządowej, że akcja ich jest najzupełniej legalną, a wszelkie opowiadania o groźbach są wymysłem kompanii, która stara się uzyskać zakaz sądowy, by złamać solidarność strajkujących robotników. Dla pomocy w załatwieniu strajku przybyła do Springfield, na prośbę strajkujących robotników, byłby kongresman La Guardia z New Yorku.

NIEMCY PRZENO- SZĄ SWÓJ PRZE- MYŚL DO CHILI

SĄ TAM MIASTA ZAMIESZ-
KAŁE PRZEZ SAMYCH
NIEMCÓW

SANTIAGO, Chili, 30 czerwca. — Fabryka Kruppa w Niemczech stara się tu zakontraktować niektóre fabryki metalurgicznego koks dla własnej produkcji. Wielu innych przemysłowców prosiło się do Chili z powodu europejskiej stagnacji.

Podobno w Chili jest wiele miast zamieszkałych przez samych Niemców, że nawet w takim miejscu tylko po niemiecku rozmawiać się można.

Wojska chińskie plądrują miasta

SZANGHAI, 30 czerwca. — Wojska chińskie w prowincji Hupek zbliżyły się i zjadły miasto Mienyang, jak donoszą wiadomości nadesłane w Hankow.

15-letni matko-bójca

SPRINGFIELD, 30 czerwca. — Ivan Wooten, 15-letni skaut przyznał się do zamordowania swojej przyjaciółki Mary Sears, lat 15, aby zostać wolnym i móc pójść się w podróż dla zwiedzenia świata.

Kolonisci jadą do Rosji

VANCOUVER, 30 czerwca. — Dwudziestu finlandczyków wyjechało dzisiaj do New Yorku, aby się udać do Rosji, gdzie otrzymają darmo grunta pszenicy w zagłębiu Dońskim na osiedlenie.

WIELKI SKANDAL W AN- GIELSKIEJ IZBIE GMIN

4 posłów z partii pracy wy-
rzaczonych

LONDYN, 30 czerwca. — Wielkie zaburzenie wybuchło dziś w brytyjskiej Izbie Gmin, gdy dwaj posłowie z partii pracy, J. Maxton z Brigeton i J. A. Wheelley z Glasgow zaatakowali ostrym językiem, nazywając go „mordercami” za jego politykę zdrowia. Za obrazę rządów za nieparlamentarne wyrażenie się o rządzie zostali zawieszani i wyrzuceni z Izby.

Następnie ten sam zarzut został podniesiony przez dwóch innych posłów z tej samej partii i obu spotkała ta sama kara. W izbie podjęto głosowanie i wyznaczenia posłów panowało jak najgłośniejsze zamieszanie.

NARESZCIE
Rycina przedstawia robotników o ukończeniu roboty nad naj-
dłuższym kablem podwodnym między San Pedro (Kali) i Arvalen
(na wyspie Katalin)

POLSKA WIĘCEJ WYWOZI TOWARU ZAGRANICĘ, ANIŻELI PRZYWOZI

W marcu wywieziono za 1,183,5 miliardów, czyli
za 371,2 miliardów więcej, niż przywieziono

WYWIEZIONO PRZESZŁO 2 MILJONY TON, PRZYWIE-
ZIONO 300 TYSIĘCY TON — POLSKI BILANS
JEST WYBITNIE CZYNNY

WARSZAWA, 30 czerwca. — Główny urząd statystyczny komunikuje:

Przywóz do Polski wyniósł w marcu bieżącego roku ogółem 300,439 ton, wartości 812,2 miliardów marek, w tym 24,903 ton węgla i koks, wartości 9,3 miliardów marek.

Wywóz z Polski wyniósł ogółem 2,151,204 ton, wartości 1,183,5 miliardów marek, w tym węgla i koks 1,635,287 ton, wartości 386 miliardów marek.

Jak z powyższych liczb wynika, bilans handlowy Polski był w marcu roku bieżącego czynny, gdyż wartość wywozu pokryła 154,7 procent wartości przywozu.

Dla porównania przytaczamy poniżej dane za marzec roku 1922:

przywóz wyniósł ogółem 433,967 ton, w tym 394,558 ton węgla i koks, wywóz zaś 297,023 ton, w tym 57,840 ton węgla. Aby ułomnie porównanie, musimy z obrótu obu lat wyodrębnić węgiel, który dzięki przyłączeniu Górnego Śląska z artykułu przywozowego stał się wywozowym. Otrzymamy wówczas, że przywóz (bez węgla) w marcu roku 1923 wyniósł 275,536 ton, w marcu 1922 roku — 69,442 ton; wywóz zaś w marcu 1923 roku — 515,917 ton, w marcu roku 1922 — 239,183 ton.

Porównanie powyższe ilustruje niemiernie szybki wzrost naszego obrótu towarowego z zagranicą.

TAJEMNICZY PRZYWÓDCA WYWOŁAŁ STRAJK ROBOTNIKÓW BUDOWLANYCH

5,000 robotników porzuciło pracę na rozkaz tajemniczego
przywódcy

CHICAGO, 30 czerwca. — Wzbiegła wśród przybył do Chicago nieznanego w ruchu zorganizowanych robotników budowlanych, Egan i po jedno dniowej swej obecności zdołał wywołać na strajk 5,000 robotników budowlanych, a nawet doprowadzić do zaburzeń przy dwóch wielkich budowlanych „Stadium” i Wrigley „Twin” Bldg. Kontraktorzy nie uznają Egan za przywódcę zorganizowanego ruchu robotniczego — odmówili układowania się z nim albo z jego zastępcami dla załatwienia wywołanego strajku. Egan twierdzi, że organizuje w Stanach Zjednoczonych nową organizację pod nazwą „United Laborers Benevolent Association” i zaprzecza jakoby miał zamiary rywalizować z jakakolwiek łączność z międzynarodową organizacją Przemysłowych Robotników Świata „I. W. W.”, lub był przeciwnikiem Amerykańskiej Federacji Pracy. William Foster przewodniczący Trade Union Educational League zaprzecza, jakoby miał jakikolwiek związek z Eganem. Na wniesioną przez Egan aplikację w sądzie, by mu wydana czerlar

Była cesarzowa Zyta zamieszkała we Włoszech

RZYM, 30 czerwca. — W sferach miejscowych oznajmiono, iż była cesarzowa austro-węgierska Zyta, zdecydowała się prosić rząd włoski o pozwolenie jej na stałe zamieszkanie we Włoszech.

Podwyżka dla zsoferów do- rozek automobilowych

NEW YORK, 30 czerwca. — Obługa doróżek względnie autobusów krążących po 5 Ave, do stała podwyżkę 5c na godzinę. Podwyżka wchodzi w życie od 1 lipca.

7 NIEMCÓW SKAZANYCH NA ŚMIERĆ ZA STAWIANIE OPÓRÓW FRANCUZOM

MOGUINCJA, 30 czerwca. — Siedmiu agitatorów niemieckich zostało skazanych na śmierć przez francuski sąd wojenny za niszczenie urządzeń kolejowych w Ruhr. Kilkunastu robotników, którzy usiłovali agitatorów i pomagali agitatorom w niszczeniu urządzeń kolejowych zostało skazanych na dożywotnie więzienie.

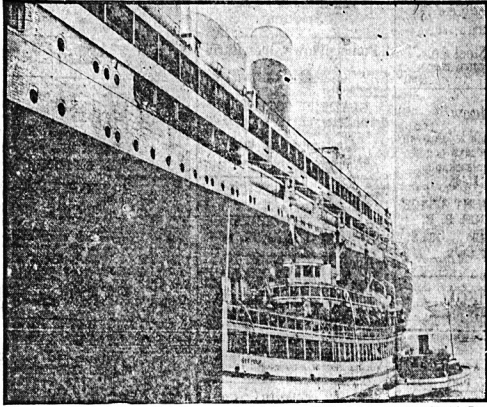

TYGODNIOWA KRONIKA ILLUSTROWANA

Olbrym moraki Leviathan odbył pierwszą pięciodniową podróż i zdobył rekord szybkości. Ry-
cina przedstawia przed okrętem.

Admiral Sims, podczas inauguracji powiedział, że wali wojnę,
aniżeli piękne przemówienia

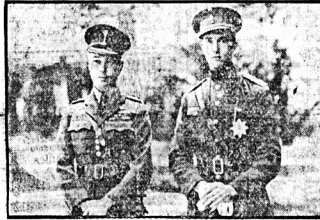
Na występkach konnych w Epsom Downs wygrał faworyzowany przez księcia Lascelles (w cy-
lindrze) kon Papyrus.

Niezwykła fotografia przedstawia księżną Marię, królową Ma-
rję i królową Aleksandrę na balkonie pałacu królewskiego
w Londynie

Rycina przedstawia transport drzewa w Kalifornii

Książę Walis (z lewej) i książę Leopold belgijski czekają na trony

Oficjalnie uznani biskupi w Rosji (z lewej ku prawej) M. Krasinski, metropolita Piotr z Sy-
berji i metropolita Antoni.

Otoż właśnie! Ada Jagers,
członkiem Philadelphia A. C.—
Zajmuje miejsce Babe Rutha.
Panna Ada jest dowodem, że ko-
biety nawet Babe Rutha nam
zastąpią

Rosa Croker, po sensacyjnym procesie otrzymała przyznane prawa
do spadku po mężu

Po długiej walce w sądzie, panna A. Cuzene ostatecznie wbrew
protestom rodziców a za pozwoleniem sądu wyszła zamąż za tego,
którego kochała gorąco.

Ize Marwena otrzymała posa-
dę w klubie Ziegfrieda. W
Wiedniu zarabiała dwa miliony
koron (tęś dolarów) a w New
Yorku tylko kilkadziesiąt dolarów

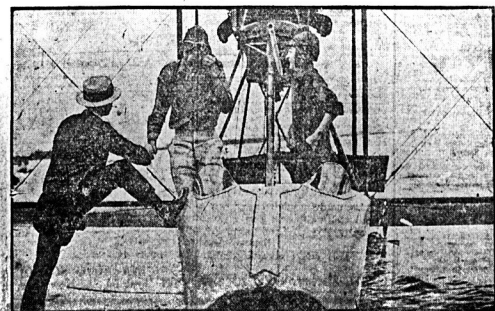
Kobiety amerykańskie tłumnie odwiedzają obecnie Francję, gdzie mają najlepszą sposobność
wydawania pieniędzy.

Cztery interpujace sędzię Marjory Craghton podczas procesu
w Newarku, gdzie oskarżona była o zatrucie brata i teścia

Rycina przedstawia armatę lekkiego kalibru, przeznaczoną do
walki z flotą bootlegów.

F. O. Gunn odbył ze swoją młodą żoną podróż pełniącej bezpośrednio
był w Pensacola, Fla.

Pikietujący robotnik przyspyrował z sobą żonę i dziecko

Walter Grenda na tym staromodnym rowerze udał się w drogę z Newarku do Chicago.

Samuel Gompers, prezes Am. Fed. Pracy złożył wieńiec na gro-
bie John Golden'a, byłego prezesa związku tacy

ażeby publiczność się jaknajle-
piej ubawiła. O jaknajliczniej-
sze przybycie uprasza

SHAKERS, FEEDERS & TAKERS OFF potrzebne, dobre zapłaty, krótkie godziny PRIME LAUNDRY 49 Elizabeth Street, blisko Canal St. (46)	L. N. Darrington & Son, Inc., Spring Avenue, Pawtucket, R. I. POTRZEBA kołdziska we fabryce patronaj w elektryczne, stała p. 1025 Jefferson St., Hoboken, N. J.

MECZYZYN DO PRACY
przy żelazie potrzeba, do wykończenia
i pomocników. Greenfield Iron Works.
347 Norman Avenue, Greenpoint, Broo-
klyn. (7m)

WYKŁAD MERILL z drugiej ręki i war-
szta, reparaacyjny do sprzedania. —
Główna, 142 West 17th St., N. Y. C.
(2a)

...probowatwo; wszelkie ulepszenia;
...ecanie, bilet kolejowy \$1.65. Zgło
o John Horick, 1 Union Square,
... albo pisać do J. Postuch, Box
...nburgh. Skillman, New Jersey.
(1r)